

11 Ocak 2022

ÇEREZ UYGULAMALARI HAKKINDA REHBER YAYIMLANDI

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“**Kurum**”), 11 Ocak 2022 tarihinde resmi internet sitesinde, Çerez Uygulamaları Hakkında Rehber Taslağı’nı (“**Taslak Rehber**”) kamuoyu görüşüne açılmak üzere yayımladı. Taslak Rehber, çerezler yoluyla kişisel veri işleyen internet sitesi operatörleri için Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“**Kanun**”) kapsamında kişisel verilerin korunması amacına yönelik önerileri içeriyor.

Taslak Rehber ile internet sayfası işleten tüm veri sorumluları için pratik tavsiyeler niteliğinde, yol gösterici mahiyette bir doküman oluşturulması amaçlanıyor. Taslak Rehber çerezler yoluyla kişisel veriler işlenmesini kapsamakta olup kişisel veri işlenmesinde kullanılmayan çerezler bu rehberin kapsamının dışında kalıyor. Bununla birlikte, Taslak Rehber sadece internet sitelerinde kullanılan çerezler için değil, internete bağlanabilen diğer cihaz ortamlarında kullanılan uygulamalar açısından da geçerli olacak.

1. Çerez

Taslak Rehber’de çerez, “*internet sitesi operatörleri tarafından kullanıcı cihazına yerleştirilen bir tür metin dosyasıdır HTTP(S)3 (Hiper Metin Transferi Protokolü) talebinin bir parçası olarak aktarılır.*” şeklinde tanımlanmıştır. Diğer bir tanıma göre ise çerezler, *bir internet sayfası ziyaret edildiğinde kullanıcılara ilişkin birtakım bilgilerin kullanıcıların terminal cihazlarında depolanmasına izin veren düşük boyutlu zengin metin biçimli text formatlarıdır.*

2. Çerezlere Dair Dikkate Alınması Gereken Kurallar

Taslak Rehber’de, Avrupa Birliğinde, aşağıda açıklandığı üzere iki kriterden herhangi birinin karşılanması hâlinde, çerezler aydınlatılmış rıza gerektirmemekte olup 6698 sayılı Kanun kapsamında, veri sorumlularının çerezler aracılığıyla kişisel veri işlenmesinde aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurmaları tavsiye edilmektedir.

- Kriter A: Çerezin sadece, iletişimin elektronik haberleşme şebekesi üzerinden sağlanması amacıyla kullanılması,
- Kriter B: Çerez kullanımının, abonenin veya kullanıcının hizmet almak için açıkça talep ettiği bilgi toplum hizmetleri için kesinlikle gerekli olmasıdır.

Taslak Rehber’de ayrıca kişisel veri işlemenin Kanun’da bulunan açık rıza dışındaki şartlardan birine dayanması hâlinde bu durumda ilgili kişiden açık rıza alınmasına gerek bulunmadığı belirtilmiştir.

3. Hukuka Uygun Şekilde Açık Rıza Alınması

Taslak Rehber’de, açık rızanın, ilgili kişilerin neye onay vermelerinin istendiği hususunda spesifik ve ayrı bir şekilde bilgilendirilmesi suretiyle ve aktif olumlayıcı bir eylemle elde edilmesi gerektiği; kullanıcının herhangi bir aktif eylemine dayanmayan rızaların, açık rıza olarak kabul edilemeyeceğinin de belirtilmesi gerektiğine değinilmiştir. Bu yüzden de, sadece internet sitesine girilmiş olmasının söz konusu sitede çalışan çerezlere açık rıza verildiği anlamına gelmeyeceği belirtilmiştir. Açık rızanın alınması hususunda “*belirli bir konuya ilişkin olma, bilgilendirilmeye dayanma ve özgür irade*” unsurlarının varlığının önem teşkil ettiği, bu kapsamda Kanun’da yer alan açık rızanın unsurlarının yanı sıra çerezlerin yerleştirilmesinden önce uygun hukuki sebeplerden biri olan açık rıza alınması gerektiğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bununla birlikte, Kurumca, rızanın çok sık aralıklarla alınmasının “rıza yorgunluğu”na yol açabileceği ve bu sebeple ilgili kişinin özgür iradesini sakatlayabileceği göz önünde bulundurularak ilgili kişinin her siteye girişinde açık rıza alınması yoluna gidilmemesi, ancak açık rıza tercihinin periyodik olarak hatırlatılmasının (söz konusu çerezin ömrü ile orantılı olacak şekilde) uygun olduğu değerlendirilmiştir.

4. Çerez Duvarları

Taslak Rehber’de, çerez duvarları “bir ziyaretçinin internet sitesinde yer alan tüm çerezlerin kullanılmasına onay vermedikçe internet sitesinin içeriğini görüntülemesini engelleyen uygulamalar” olarak tanımlanmıştır. Ayrıca, açık rızanın özgür bir biçimde verilebilmesi kapsamında çerez duvarlarının ilgili kişinin rızasını ortaya koyarken gerçek bir seçim yapmasını engellemesinin söz konusu olabileceği belirtilmiştir. Zira siteye erişim için çerez duvarı konulması suretiyle çerezlere rıza verilmesi hususu hizmetin ön koşulu olarak ilgili kişiye dayatıldığı durumlarda çerez duvarının ilgili kişinin özgür iradesini sakatlaması söz konusu olabilecek ve bu durumda alınan açık rıza, geçerli bir açık rıza olmayacaktır. Bununla birlikte, Taslak Rehber’de her olay özelinde değerlendirme yapılması kaydıyla, ilgili kişilerin bir hizmeti elde edebilmeleri için çerez duvarı dışında belirli adil birtakım alternatifler sunulmasının söz konusu olabileceği değerlendirilmiştir.

Rehber’in son bölümünde ise “*Bir Şirket Hakkındaki Başvuru ile İlgili Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun 27.02.2020 tarih ve 2020/173 sayılı kararının çerezler açısından değerlendirilmesi*” başlığı altında Amazon Türkiye kararının önemli noktaları üzerinde tekrar durulmuştur.

İlgili kişiler, Taslak Rehber’i inceleyerek 10 Şubat 2022 tarihine kadar görüş ve önerilerini Kurum’a iletebilecekler.

Detaylı bilgi için bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

Taslak Rehber’in tam metnine ulaşmak için lütfen [buraya](#) tıklayınız.

Taslak Rehber hakkında görüş bildirim formuna ulaşmak için lütfen [buraya](#) tıklayınız.

Mavi & Karadağ Hukuk Bürosu